

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПОРІВНЯЛЬНА ТИПОЛОГІЯ ЛЕКСИКИ І ГРАМАТИКИ
АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ**

освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки освітній ступінь Бакалавр факультет обліку та фінансів

Розробники:

Рева Ірина, ст. викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Савенкова Олена, ст. викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Дедушно Алла,

к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Порівняльна типологія лексики і граматики англійської, німецької та української мов вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладачі: Рева Ірина , ст. викладач. Контакти: ауд. 456а, 458, навчальний корпус № 4 e-mail: iryna.reva@pdaa.edu.ua сторінка викладачів: https://www.pdaa.edu.ua/people/рева-ирьна-анатолійівна Савенкова Олена , старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 458, ауд. 460 навчальний корпус № 4 e-mail: olena.savenkova@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/savenkova-olena-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Попередні умови для вивчення дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної (наукової) програми: «Практичний курс першої іноземної мови (англійська)», «Практичний курс другої іноземної мови (німецька)», «Практика письмового та усного перекладу першої іноземної мови (англійська)», «Усний послідовний двосторонній переклад першою іноземною мовою (англійська)», «Загальна теорія перекладу», «Переклад текстів аграрного спрямування англійською і німецькою мовами».

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти фахову компетенцію шляхом здійснення зіставного аналізу та виявлення типологічних зв'язків лексики і граматики англійської, німецької та української мов.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомити здобувачів вищої освіти з термінологічною базою дисципліни; поглибити знання здобувачів вищої освіти про основні напрями досліджень в галузі лексики і граматики англійської, німецької та української мов; навчити здобувачів вищої освіти здійснювати компаративний аналіз мовних явищ зіставлюваних мов; формувати вміння виявляти типологічні зв'язки на лексичному і граматичному рівнях мов; формувати вміння здійснювати коректний переклад, виявляти труднощі перекладацької діяльності та шляхи їх подолання.

Компетентності		Програмні результати
загальні	фахові	
ЗК 6. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.	ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Порівняльна типологія: мета і методи дослідження.

Тема 2. Типологія фонетичних і фонологічних систем порівнюваних мов. Сегментний рівень.

Тема 3. Типологія морфологічних систем англійської, німецької та української мов.

Тема 4. Типологія лексичних систем порівнюваних мов.

Тема 5. Типологія синтаксичних систем порівнюваних мов.

Тема 6. Порівняльна лінгвістика і методика викладання іноземної мови.

3. Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

4. Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Максимальна/мінімальна кількість балів за програмними результатами

Програмні результати	Мін балів за програмними результатами навчання	Мах балів за програмними результатами навчання
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	20	30
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	20	30
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	20	40

Форми оцінювання та методика нарахування балів

Форми оцінювання результатів навчання	Методика нарахування балів	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Опитування	3 бали×6 опитування = 18 бали	3 бали×6 опитування = 18 бали
Виступи студентів при обговоренні питань	3 бали×6 завдань теоретичного характеру=18 балів;	–
Перевірка виконання вправ на лабораторних заняттях	6 бали×6 завдань практичного характеру = 36 балів	3 бали×6 завдань практичного характеру = 18 балів
Написання есе	5,4 бали×6 завдань= 28 балів	–
Виконання індивідуалізованого завдання (самостійної роботи)	–	6 бали×6 завдань практичного характеру = 36 балів 5,4 бали×6 завдань= 28 балів
Залік	–	–

5. *Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для денної форми навчання*

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виступи студентів при обговоренні питань	Виконання завдань на практичних заняттях	Написання есе	Залік	
Тема 1. Порівняльна типологія: мета і методи дослідження.	3	3	6	4	–	16
Тема 2. Типологія фонетичних і фонологічних систем порівнюваних мов. Сегментний рівень.	3	3	6	5	–	17
Тема 3. Типологія морфологічних систем англійської, німецької та української мов.	3	3	6	5	–	17
Тема 4. Типологія лексичних систем порівнюваних мов.	3	3	6	5	–	17
Тема 5. Типологія синтаксичних систем порівнюваних мов.	3	3	6	4	–	16
Тема 6. Порівняльна лінгвістика і методика викладання іноземної мови.	3	3	6	5	–	17
Всього	18	18	36	28		100
Залік						
Разом						100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	Залік	
Тема 1. Порівняльна типологія: мета і методи дослідження.	3	3	6	4	–	16

Тема 2. Типологія фонетичних і фонологічних систем порівнюваних мов. Сегментний рівень.	3	3	6	5	–	17
Тема 3. Типологія морфологічних систем англійської, німецької та української мов.	3	3	6	5	–	17
Тема 4. Типологія лексичних систем порівнюваних мов.	3	3	6	5	–	17
Тема 5. Типологія синтаксичних систем порівнюваних мов.	3	3	6	4	–	16
Тема 6. Порівняльна лінгвістика і методика викладання іноземної мови.	3	3	6	5	–	17
Всього	18	18	36	28		100
Залік						
Разом						100

6. Рекомендовані джерела інформації

Англійська мова

Основні

1. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Навч. посіб. Рівне. Перспектива, 2005. – 165 с.
2. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2001. – 126 с.
3. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навч. посіб. Вінниця. «Нова книга», 2004 – 464 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) = Theory and Practice of Translation : Підручник / за ред. О. І. Терех. Вінниця : Нова книга, 2001. – 446 с.
5. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика: навч. посіб. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 528 с.

Допоміжні

1. Miram G. Basic translation / G. Miram, V. Daineko, M. Gryschenko, L. Taranukha, A. Gon. – К., 2001 – 54 р.
2. Гетьман Ж. А. Неособові форми англійського дієслова і способи їх перекладу на українську мову (на матеріалі текстів з питань економіки) : методичні вказівки / Ж. А. Гетьман, О. О. Федоренко. – Запоріжжя: ЗДУ. – 2003. – 47 с.
3. Гладуш Н. Ф. Прагматика перекладу: навч. посіб. / Н. Ф. Гладуш. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2007. – 104 с.
4. Зарицкий М.С. Переклад: створення та редагування: Посібник. – К.: Парламентське видавництво, 2004. – 120 с.
5. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. – Львів: Вища шк. Вид-во при Львів. Ун-ті, 1983.
6. Казакова Т. А. Практические основы перевода: уч. пособие. / Т. А. Казакова. – «Издательство Союз», – 2001. – 320 с.
7. Корунець І.В. Принципи і способи перекладі українських особових і географічних власних назв англійською мовою. Мовознавство. – 1993. – № 3.
8. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького тексту для студентів факультету перекладачів : підручник / С. Є. Максимов. – К.: Ленвіт, 2010. – 175 с.
9. Мірам Г.Е., Дайнеко В.В. і ін. Основи перекладу (на англ. м.). – К.: Ельга. Ніка-Центр, 2003. – 237 с.
10. Науменко Л. П., Горжеєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську = Practical Course of Translation from English into Ukrainian: навч. посіб. / Людмила Науменко, Анжела Горжеєва. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 136 с. : іл.
11. Прус С. І. Практика перекладу: навч. посіб. для студентів спеціальності "Переклад" (англійська мова) / Світлана Іванівна Прус, Ольга Леонідівна Клименко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2007. – 116 с.

12. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навч. посіб. / О. В. Ребрій; за ред.: Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. – Вид. 4, стер. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 152 с. – (Серія «Dictum Factum»).
13. Фомин С. К. Последовательный перевод (Английский язык). Книга студента : [учебное пособие] / С. К. Фомин. – М. : АСТ : Восток–Запад, 2006. – 253, [3] с.
14. Шлейермахер Ф. И. О разных методах перевода – Лингвистика и межкультурная коммуникация / Ф. И. Шлейермахер . – М. : Вестник Московск.ун-та. – № 3. – 2002.

Німецька мова

Основні

1. Лалаян Л. С., Подвойська О. В. Порівняльна граматики німецької і української мов. Вінниця: Нова Книга, 2013. 224 с.
2. Артемчук Г. І., Назарук П. М. Порівняльна типологія німецької та української мов. К.: Вища шк., 1988.
3. Євгененко Д. А., Білоус О. М. Практична граматики німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2002.
4. Dreyer, Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Die Gelbe aktuell. Ismaning: Hueber Verlag, 2013. 395 S.
5. Розовик О. Граматики німецької мови. Київ: Арій, 2018. 112 с.
6. Паремська Д. А. Практична граматики. Німецька мова. Київ: Арій, 2015. 352 с.
7. Амеліна С. М. Інфінітивні конструкції у сучасній німецькій мові. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 160 с.
8. Гражина Вернер. Deutsch. Граматики – це просто! К.: Методика, 2019. 128 с.
9. Swerlowa O. Grammatik und Konversation 1. Stuttgart: Klett, 2017. 126 S.
10. Swerlowa O. Grammatik und Konversation 2. Stuttgart: Klett, 2017. 112 S.

Допоміжні

1. Аракин В. Д. Типология языков и проблема методического прогнозирования. М.: Высшая школа, 1989. 201 с.
2. Безпояско О. К. Граматики української мови. Морфологія. К.: Либідь, 1993. 336 с.
3. Вихованець І. Р. Граматики української мови. Синтаксис. К.: Либідь, 1993. 368 с.
4. Левицкий А. Э., Борисенко Н. Д., Борисов А. А. и др. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков. К.: Освіта України, 2009. 360 с.